

[Hans Hansen (Rørby).]

en ond Skæbne har været udset til at modvirke alle opbyggende Kræfter i vort Land. De Rekorder, det offentlige Styre har sat sig, er mindre smigrende i vor Tid: den længste Række af arbejdsløse, som nogen Regering nogen Sinde har haft at se ud over, Landbrugskrise sammen med Højkonjunktur for Landbruget, de største Skatter, vi har haft, den største Gæld, baade offentlig og privat, og paa den anden Side Rekorder i, at Monopolsystemet har muliggjort for nogle faa Mennesker at tjene Penge ved Spekulation, lige fra Spekulation i Svinekort til Spekulation i Befolkningens Trang til Varer og dens Laanetrang, og i særlig Grad den Kæmpespekulation i Stigningen af Grundværdierne, som navnlig er sket i de store Byer.

Er det i det hele taget ikke problematisk, hvad hele denne Ordnings- og Reguleringspolitik, Valutacentralen og hvad ellers Flertallet har været medvirkende til, overhovedet har givet os? Er det noget reelt? Er det kun en Indbildning? Hvad har det ført til? Det kunde være rart at faa en Undersøgelse heraf, hvis en saadan er mulig. Det forekommer mig, at jeg har hørt noget om, at den forrige Finansminister har ønsket en saadan Undersøgelse foretaget, en Beregning og Belysning af hele Beskæftigelsesforholdet i de senere Aar. Jeg ved ikke, om Statistisk Departement har fremskaffet en saadan, men jeg vil tillade mig at spørge den højtærede Finansminister, om der har været foretaget en saadan Undersøgelse, og i bekræftende Fald, hvilke Resultater den har ført til, samt om den højtærede Minister har i Sinde at lade Befolkningen faa Indblik i disse Oplysninger. Jeg vil gerne bede den højtærede Minister udtale sig om dette Spørgsmaal.

Det er paa høje Tid, at Demokratiet begynder at vise, at det tør give sig i Lag med store Opgaver, der ligger og venter. Demokratiet, taget i dette Ords Forstand som Folkets Styre, maa for at hævde sig selv og endnu mere for Folkets og Menneskerettighedernes Skyld tage fat paa de store Opgaver: at lægge et Grundlag for en Udvikling af Samfundsbygningen, hvor Demokratiet, Liberalismen og dens Krav er omsat i praktisk Politik. Ingen kan være blind for, at det i vor Tid er Liv eller Død for Folkestyrets Idé, om det kan løse de Opgaver, der har staaet som Ideal for den vældige Rejsning i Befolkningen, politisk set. Det var jo ikke og er jo ikke i Dag saadan, at man i Befolkningen kræver politiske Rettigheder som fri Forfatning

og Stemmeret som *Maal*. Det er kun som et Middel til at løse Problemer, der opstaar i Folket, eller Middel til at forhindre, at saadanne Problemer som økonomiske Kriser opstaar.

Ingen kan være blind for den Fare, der ligger i, at Folkestyret lægges for Kritik og kommer i Vanry, som det allerede er sket mange Steder i Verden; de samme Betingelser og den samme Fare har vi hos os: Liberalismen maa drage Konsekvensen og gaa til sit Maal, som er Afskaffelse af alle Monopoler og Særrettigheder. Hvor staaer Partiet Venstre her? Der maa være en Forskel paa Venstre og Det konservative Folkeparti som Opposition over for Regeringen her. Vi er i vore Dage kommet saare langt bort fra det, som var Folkestyrets Forudsætninger, dette, at Befolkningen skulde kunne styre sine Sager i det offentlige Liv og ved Valgene udøve sin afgørende Indflydelse. Nu er Politik blevet et indviklet Fag.

Men naar Retsforbundet har krævet Forenkling i Statens Administration og Omraade, har modsat sig Regulering, f. Eks. har modsat sig Valutacentralen, saa siger det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch i sin Tale i Gaar, at det er politisk Nøgenhed, politisk Nudisme. Ja, det kunde vist egentlig være interessant at foretage en Analyse af, hvad det er for en Garderobe, Socialdemokratiet gaar med i vore Dage. Der er vistnok foregaaet en betydelig Forandring i Partiets politiske Garderobe i den Udviklingslinie, der ligger mellem dengang, da Magthaverne udkommanderede Militæret mod de socialistiske Førere paa Fælled, til vore Dage, hvor Storkapitalismens Folk forærer Førerne Villaer og Møblement. Jeg tror, der er sket en mægtig Forandring i hele den Beklædning, Socialdemokratiet politisk set gaar med.

Det konservative Partis Ordfører, det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, gør ogsaa Krav paa at være en Slags Socialist, og der er saa vist heller ikke saa stor Forskel paa det konservative Partis og Regeringspartiernes hele Indstilling over for Toldspørgsmaalet i hvert Fald.

Det konservative Parti er handikappet, fordi Socialdemokratiet har taget dets Toldpolitik og næsten hele dets Militærpolitik, og det konservative Parti er derfor i Virkeligheden lidet interessant som Oppositionsparti over for den nuværende Regering. Anderledes skulde det være med Partiet Venstre, men det forekommer mig, at Partiets Ordfører, det ærede Medlem Hr. Brorsens Tale i Gaar var saa underlig tandløs som Kritik over for Regeringen. Partiet